

Kolokwium 2/2 (poprawione)

Zadanie 1. Niech X, Y, Z będą niezależnymi zmiennymi losowymi o rozkładzie jednostajnym na przedziale $[0, 1]$. Niech $U = XY$ i $V = Z^2$.

- (i) (1 pkt) Wyznacz dystrybuantę, gęstość, wartość oczekiwaną i wariancję U .
- (ii) (1 pkt) Wyznacz dystrybuantę, gęstość, wartość oczekiwaną i wariancję V .
- (iii) (1 pkt) Oblicz $P(U < V)$.
- (iv) (1 pkt) Wyznacz $E(X | U)$.

Zadanie 2 (4 pkt). Niech $\{X_n : n \geq 1\}$ będą niezależnymi zmiennymi losowymi o rozkładzie jednostajnym na przedziale $[0, 1]$. Niech $y \in (0, 1)$ i niech

$$N_y = \min\{n \geq 1 : X_1 + \dots + X_n > y\}.$$

Udowodnij, że $P(N_y > n) = y^n/n!$ dla każdego całkowitego $n \geq 1$. Oblicz wartość oczekiwaną N_y . Uwaga, jeśli masz problem z ogólną wersją zadania, udowodnij równość dla $n \in \{1, 2, 3\}$ (warte 1 punkt).

Zadanie 3 (3 pkt). Niech U ma rozkład jednostajny na przedziale $[0, 1]$ i niech $q \in (0, 1)$. Czy $\lfloor \frac{\ln U}{\ln q} \rfloor$ ma rozkład geometryczny? Jeśli tak to z jakim parametrem.

Zadanie 4. Niech $\lambda, \mu, \nu > 0$ i niech X, Y, Z będą niezależnymi zmiennymi losowymi z rozkładu wykładniczego o parametrach odpowiednio λ, μ, ν . Niech $t > 0$.

- (i) (2 pkt) Znajdź $P(X < Y < Z)$.
- (ii) (2 pkt) Znajdź $P(X < Y | X > t)$.

Zadanie 5. Rozważ dwa niezależne procesy Poissona $\{N_1(t) | t \geq 0\}$ i $\{N_2(t) | t \geq 0\}$ o parametrach 1 i 2, odpowiednio.

- (i) (1 pkt) Jeśli pierwsze zdarzenie w N_2 ma miejsce w $t = 10$ jakie jest prawdopodobieństwo, że pierwsze zdarzenie w N_1 jest wcześniej?
- (ii) (1 pkt) Oblicz $P(N_1(10) - N_1(9) = 8 | N_2(10) - N_2(9) = 8)$.
- (iii) (1 pkt) Jeśli $N_2(10) = 1$ to jakie jest prawdopodobieństwo, że pierwsze zdarzenie w N_1 jest przed pierwszym zdarzeniem w N_2 ?
- (iv) (1 pkt) Jakie jest prawdopodobieństwo, że pomiędzy pierwszymi dwoma zdarzeniami w N_2 jest co najmniej jedno zdarzenie w N_1 ?
- (v) (1 pkt) Jakie jest prawdopodobieństwo, że drugie zdarzenie w N_1 jest wcześniej od trzeciego zdarzenia w N_2 ?

Zadanie 6 (4 pkt). Niech X, Y, Z będą niezależnymi zmiennymi losowymi ze standardowym rozkładem normalnym. Która z wartości $P((X + Y + Z)/3 < 10)$ i $P(X < 10)$ jest większa. Odpowiedź uzasadnij.

Zadanie 7. Rozważmy następujący eksperyment. Stojąc na przeciwko bardzo długiej ścianie wprawiamy latarkę w ruch obrotowy i obserwujemy losowy punkt na ścianie na którym zatrzyma się światło latarki. Dla ustalenia uwagi, powiedzmy że stoimy w punkcie

$(0, 1)$ a ścianą jest oś OX . Jeśli światło nie jest zwrócone na ścianę to możemy powtarzać eksperyment do skutku. Niech X będzie współrzędną punktu na osi OX w który zwrócony jest światło latarki i niech L będzie długością promienia światła latarki (odległość z $(0, 1)$ do $(X, 0)$).

- (i) (3 pkt) Podaj dystrubantę, gęstość i wartość oczekiwaną L .
- (ii) (1 pkt) Załóż, że powtarzasz eksperyment tak długo aż światło wpadnie w przedział $[0, 1]$ (czyli $X \in [0, 1]$). Jaka teraz jest wartość oczekiwana długości promienia? (czyli policz $E(L \mid X \in [0, 1])$)

Zadanie 8 (4 pkt). Ustalono pewien parametr $r \in (\frac{1}{2}, 1)$, którego wartości nie znamy, ale zna go wyrocznia. Aby poznać ten parametr wykonujemy następujący eksperyment. Wybieramy losowo punkt z kwadratu 2×2 i pytamy wyroczni, czy jest on w okręgu o środku w środku kwadratu i promieniu r , czy nie. Powtarzamy ten eksperyment n razy. W jaki sposób przybliżyć wartość r^2 wykonując taki eksperyment? Korzystając z centralnego twierdzenia granicznego ogranicz z góry liczbę prób (wartość n) potrzebną do tego, aby z prawdopodobieństwem co najmniej 0.95 określić r^2 z dokładnością 0.01.

Można skorzystać z następujących przybliżeń. Jeśli Φ to dystrybuanta standardowego rozkładu normalnego to $\Phi(1.7) = 0.95$ i $\Phi(2) - \Phi(-2) = 0.95$. Dodatkowo zauważ, że jeśli $x \in (0, 1)$ to $x(1 - x) \leq \frac{1}{4}$.

Zadanie 9. Niech G będzie skończonym grafem i niech c będzie dodatnią liczbą całkowitą taką, że

$$c \geq \Delta(G) + 2.$$

Rozważmy łańcuch Markova, gdzie przestrzeń stanów jest rodziną wszystkich poprawnych kolorowań G na co najwyżej c kolorach. Krok ze stanu M_t do następnego stanu działa następująco. Losujemy jednostajnie i niezależnie: $v \in V(G)$, $\ell \in [c]$. Wtedy $M_{t+1} = \text{recolor}(v, \ell, M_t)$, czyli: jeśli $\ell \notin M_t(N(v))$ to M_{t+1} jest kolorowaniem otrzymanym z M_t przez przekolorowanie wierzchołka v na kolor ℓ ; jeśli $\ell \in M_t(N(v))$ to $M_{t+1} = M_t$.

- (i) (2.5 pkt) Udowodnij, że ten łańcuch jest nieredukowalny, nieokresowy i jego rozkład stacjonarny jest jednostajny.
- (ii) (1.5 pkt) Zmodyfikuj powyższy łańcuch tak aby następujący rozkład był jego rozkładem stacjonarnym. Dla kolorowania X , $\pi_X = (|\{v \in V(G) : X(v) = 1\}| + 1)/B$, gdzie B to taka wartość, aby π w ogóle było rozkładem. Wykonanie kroku powinno być możliwe do zasymulowania w czasie wielomianowym od wielkości grafu (zakładamy, że umiemy losować jednostajnie z danego zbioru w czasie wielomianowym od jego rozmiaru).

Zadanie 10. Niech G będzie n -wierzchołkowym grafem takim, że stopień każdego wierzchołka to dokładnie $\frac{2}{3}n$ (można założyć, że $n \geq 3$ i n jest podzielne przez 3). Rozważmy klasyczny spacer losowy po G , gdzie w kroku wybieramy jednostajnie jednego ze swoich sąsiadów.

- (i) (1 pkt) Udowodnij, że istnieje rozkład stacjonarny.
- (ii) (3 pkt) Ogranicz najlepiej jak umiesz czas mieszania τ_{mix} . Aby otrzymać maksymalną liczbę punktów, należy znaleźć stałą c niezależną od n taką, że $\tau_{\text{mix}} < c$.